

- Νικόλαος, Μητρ. Φθιώτιδος. (2003). *Ευθανασία - Εγκλημα ή ευεργεσία; Λαμία.*
- Φανάρας, Β. (2004). *Τεκνογονία και Αντισύλληψη στον Ορθόδοξο Γάμο. Ηθικά σχόλια και σύγχρονη έρευνα.* Θεσσαλονίκη: Το Παλίμψηστον.
- Φανάρας, Β. (2001). Η θεώρηση της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής υπό το πρίσμα ετεροδόξων χριστιανικών ομολογιών και άλλων μονοθεϊστικών θρησκειών. *Θεολογία*, τόμος 72, τεύχος 20, Αθήνα: 663-682.
- Χατζηνικολάου, Ν. Αρχ. (2002). *Ελεύθεροι από το γονιδίωμα*, Αθήνα.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

-Ανοικτής πρόσβασης (OPEN ACCESS) περιοδικά (31) βιοηθικής

https://www.gfmer.ch/Medical_journals/Ethics.htm

-BIOETHICA <http://bioethics.gr/index.php/en/journal-bio-ethica>

- Πνευματική Διακονία – Τεύχος 10, Κύπρος 2011, Αφιέρωμα «Εκκλησία-Σύγχρονα βιοηθικά ζητήματα»

<http://edocs.imconstantias.org.cy/s/O0TOBkxRk3EDgVn#pdfviewer>

-Θεολογία <http://www.ecclesia.gr/greek/press/theologia/index.asp>

-Nature Genetics <https://www.nature.com/ng/>

-Jewish Law in Bioethics <https://www.myjewishlearning.com/article/jewish-bioethics-101/>

-Islam and Bioethics <http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/846.pdf>

10 . ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φύλλα εργασίας διδακτικού Σεναρίου

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ

ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου «Θρησκείες και Βιοηθική»

Δημιουργός Βασίλειος Φανάρας

Βαθμίδα – Τάξη Λύκειο -Γ' Τάξη

I^η δραστηριότητα

Καταγράψτε όσα επιτεύγματα γνωρίζετε της Γενετικής και της Βιολογίας, τα οποία αναφέρονται στην αρχή, στη διάρκεια και στο τέλος της ανθρώπινης ζωής.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2^η δραστηριότητα

Αναζητήστε στο διαδίκτυο σχετικό κείμενο θρησκευτικού περιεχομένου για τις Μεταμοσχεύσεις και μελετήστε τις βασικές θέσεις που εκφράζονται σε αυτό. (<https://www.eom.gr/ekklisia-kai-metamoscheyseis-organon-iston-kai-kyttaron/>)

3^η δραστηριότητα

Μελετήστε και συγκρίνετε τα παρακάτω θρησκευτικά κείμενα για το θέμα της ευθανασίας στις τρεις Αβρααμικές θρησκείες.

1^ο απόσπασμα

Το Ταλμούδ διδάσκει πως «θα ζητηθεί από κάθε άνθρωπο το αίμα του για αυτό και κανένας δεν έχει το δικαίωμα να κακοποιήσει το σώμα του, πόσο μάλλον να φτάσει έως το σημείο του θανάτου αφαιρώντας την ζωή που δόθηκε ως δώρο από τον Θεό».

2^ο απόσπασμα

«Η ανθρώπινη ζωή αποτελεί δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο» και «η αφαίρεση της ζωής του ανθρώπου δεν είναι ηθικά αποδεκτή, διότι η πράξη αυτή είναι αντίθετη στην εντολή του Θεού «ον φονεύσεις»,¹ καθώς η ζωή θεωρείται ως θείο δώρο.² Αντίθετα προβάλλεται η σημασία της έννοιας της ιερότητας της ζωής» και «μέσα από την εσχατολογική προοπτική της ύπαρξης διαφαίνεται το θεμέλιο της αμετάπτωτης και αδιάπτωτης αξίας του ανθρώπινου προσώπου».³

¹ Βάντσος Μ. (2011). Η αφαίρεση της ζωής. Ο βιοηθικός προβληματισμός στα ζητήματα της έκτρωσης και της ευθανασίας. Πνευματική Διακονία (10) 48.

² Μπέγζος, Μ. (2008). Νεοελληνική Φιλοσοφία της Θρησκείας, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 233.

³ Κορναράκης, Κ. (2017). Ευθανασία: Ηθικά διλήμματα πολιτισμικής αυτοσυνειδησίας. *Βιοηθικά* 3(2) Σεπτέμβριος, 94.

3^ο απόσπασμα

Κοράνιο 21:34-35 «Ο Θεός είναι που σας ἐπλασε, ο οποίος θα αφαιρέσει τη ζωή σας και ἐπειτα θα σας αναστήσει», 3:145 «δεν ανήκει σε κανέναν η πράξη του θανάτου εάν δεν συνοδεύεται από την ἔγκριση του Θεού και αν δεν είναι γραπτό (από το θέλημά του)», 30:40 «ο Θεός είναι που σας ἐπλασε και προνοεί για σας. Αυτός θα αφαιρέσει την ζωή και πάλι θα σας επαναφέρει σ' αυτήν».

Σχολιασμός κειμένων

4^η δραστηριότητα

Μελέτη Περίπτωσης. Πέντε ή επτά μαθητές συγκροτούν άτυπη Επιτροπή μελετούν και αποφασίζουν θετικά ή αρνητικά την περίπτωση αιτήματος ευθανασίας από την Γαλλίδα δασκάλα Σεμπίρ Σαντάλ μετά από σχετικό αίτημά της και δημοσίευση της φωτογραφίας της, λόγω ανίατης ασθένειας. Η υπόλοιπη τάξη σχολιάζει την απόφαση της επιτροπής. Σχετικό λίνκ:

<https://www.makthes.gr/eythanasia-sykinisi-kai-amichania-sti-gallia-gia-to-drama-52chronis-13828>

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΝΑΙ   ΟΧΙ

Σκεπτικό Απόφασης

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5^η Δραστηριότητα

Καταγράψτε με την τεχνική θετικό/αρνητικό τις απόψεις των τριών μονοθεϊστικών θρησκειών για τις εφαρμογές της Γενετικής (ευγονική, πειράματα σε έμβρυα).

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ

ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ

ΙΣLAM

ΘΕΤΙΚΟ	ΑΡΝΗΤΙΚΟ

6^η Δραστηριότητα

Συζητήστε (με την τεχνική τέσσερις γωνίες) τις απόψεις που μελετήσατε από διάφορα θρησκευτικά κείμενα πάνω στα βιοηθικά ζητήματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ: Β

Δομή Διδακτικού Σεναρίου